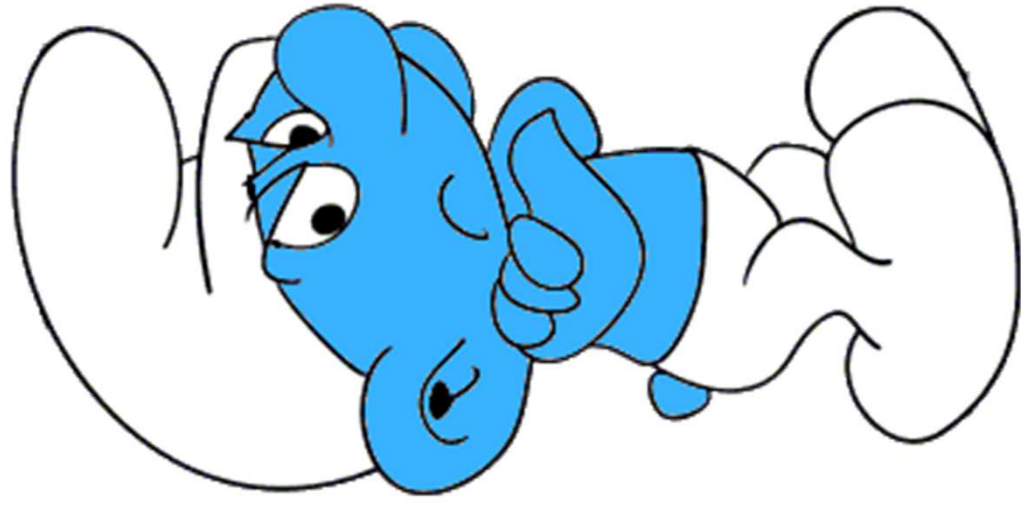

Nemám rád vertigo

18. Brněnské dny urgentní medicíny
24.-26.4.2019
Mikulov

Uhříková Jana
Křivánková Malvína
FN Olomouc, Oddělení urgentního příjmu
Centrum pro výuku urgentní medicíny LF UP

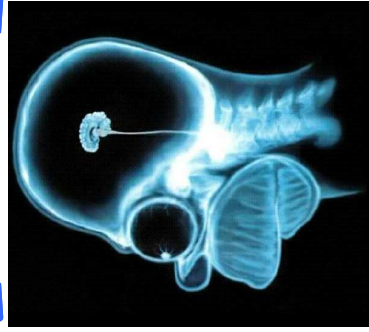
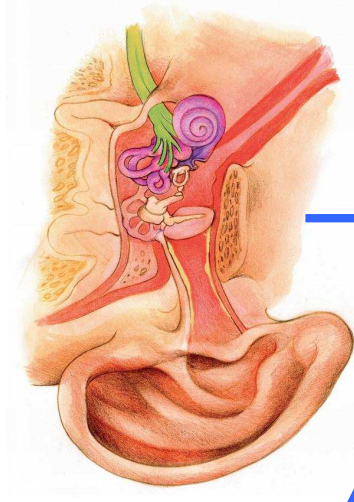
Ženy 3x > muži

40 % populace

50% >75let

Rovnováha

Vertigo

fyziologické

Psychogenní

hyperventilace

organické

vestibulární

nevestibulární

periferní

centrální

interní

neurologické

iatrogenní

Menier
BPPV
- Benigní
polohové
paroxysmální
vertigo

Vestib.
neuronitis

vaskulární
migréna
rozstroušená
skleróza
trauma
tumory

hypertenze
hypotenze
arytmie
hypoglykemie
hypothyreosa

neuropatie
mozečkové
léze
cervikogenní

NÚ léčiv
polypragmasie
intoxikace

presbyvertigo

Diagnostika

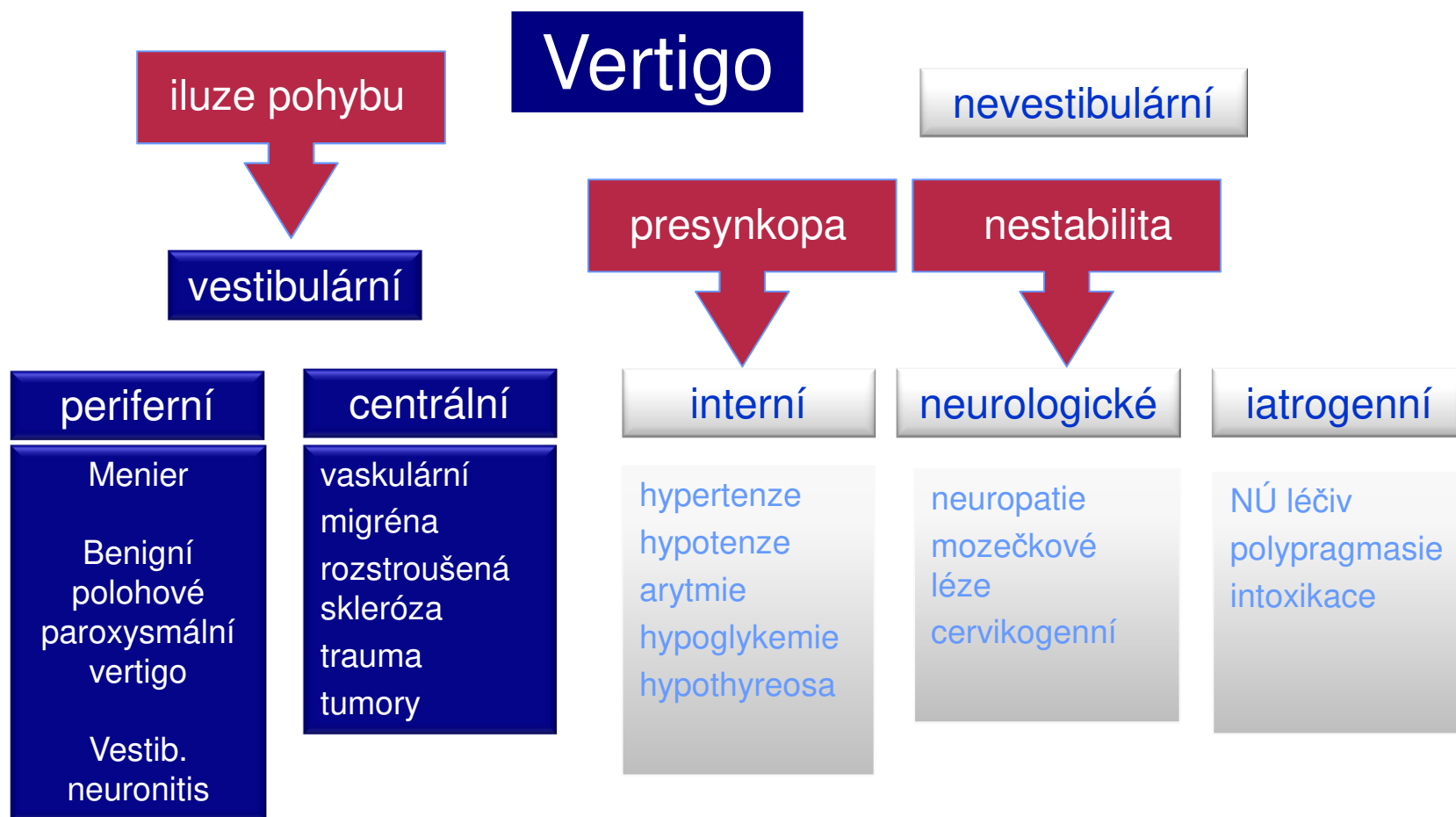
Charakter obtíží

Časový průběh

Vyvolávající příčina – poloha, situace, medikace

Doprovodné projevy – tinitus, hypakuse

Diagnostika – charakter potíží

1

Pan Nevrlý

1 Pan Nevrlý

Srpnový čtvrtěční podvečer přiváží RZP na OUP 70letého muže
váha: 115 kg, výška: 185 cm, BMI: 33.6, TK: 160/80 mmHg, TF: 80/min,
DF 16 /min

OA: Polymorbidní pacient – hypertenze, diabetes, CHOPN, chronická renální insuficience, solitární pravá ledvina, ulcerózní kolitis

FA: ACE inh., ca blokátor, ASA, diuretikum, BB, urapidil, inzulin, nitráty

NO: - od včerejška pocit závratí při chůzi
- tah všemi směry
- bez poruchy visu, bez doprovodných příznaků
- vertigo provokované vertikalizací ... „*Když si stoupne, vše se točí*“

1 Pan Nevrlý

Průběh:

Vyšetřen neurologem, kdy CT mozku a objektivně klinicky bez neurologické patologie.

Pro progresi chronické renální insuficience hospitalizován na nefrologii.

Po doplnění anamnézy zjištěno, že občasné točení hlavy charakteru presynkop má již dlouhodobě.

Proveden HUTT (head up tilt table test), který pozitivní

→ **vasodepresorický typ vasovagální synkopy**
při chronické vasodilatační terapii

1 Pan Nevrlý

Poučení:

Význam důsledné anamnézy

→ Charakter / provokace / medikace

2

Paní Bílá

2 Paní Bílá

83 letá pacientka přivedena rodinou na OUP

Váha 85 kg, výška 160 cm, TK 100/60 mmHg, P 110/min, sat 92%

OA: DM2. typu na PAD, nefropatie G3b, AH, FiS - antikoagulace, hypothyreosa, lehká normoc. anemie, sideropenie,

FA: Trajenta, Lokren, Telmark, Euthyrox, ApoAlopurinol, Rosucard, Helicid, Furon 2x týdně, **Pradaxa, denně NSA pro bolest DKK**

NO: V posledních několika dnech se cítí slabá, má závrať pocit nestability, hůře chodí. Dcera změřila nižší TK, na doporučení PL snížili antihypertenziva, stav se nelepší. Dlouhodobě má řidší stolici, v posledních dnech stolice snad četnější.

2 Paní Bílá

Průběh:

Fyzikální vyšetření: bledý kolorit, dýchání sklípkové bilat,
AS pravidelná, ozvy ohraničené, břicho měkké prohmatné
bezrezistence, bez peritoneálního ráždění.

Per rectum melena, Hb: 53 g/l

Hospitalizace na interní JIP, kde TU EBR s uspokojivým efektem

Gastroskopický nález s erozivní hemorhagickou gastropatií

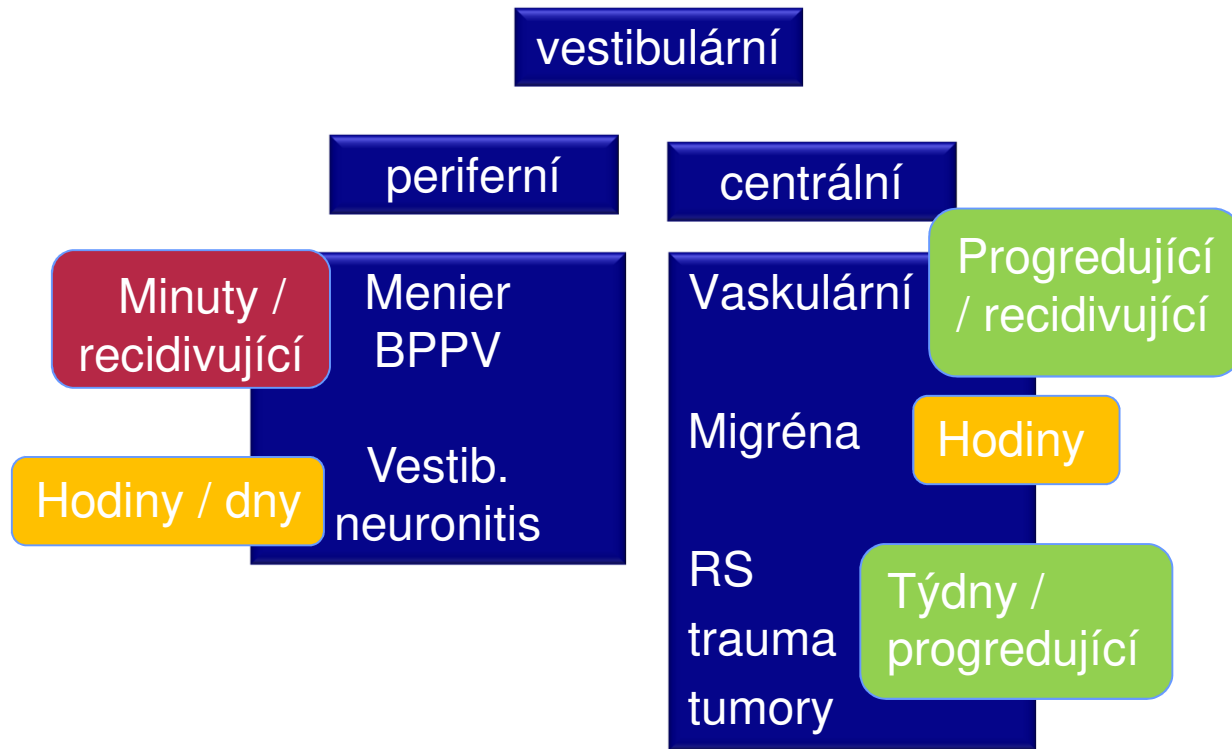
2 Paní Bílá

Závěr:

Vertigo při posthemoragické anemii a hypotenzi

Diagnostika – časový průběh

CAVE: Akutně vzniklá závrať, která trvá minuty až hodiny je vždy suspektní z vaskulární etiologie.

3

Svářeč

3 Svářeč

44letý pacient přivezen RZP z Nemocnice Šumperk k přijetí NEU JIP

Výška 182 cm, Váha 115kg, TK 140/80 mmHg, TF 70/min

OA: art. hypertenze, stp. op. kolene

exkuřák 2 roky, předtím 60 cig./den, alkohol 2 piva o víkendech

PA: svářeč a montér, přes týden pracuje v Německu

FA: Ramipril H 5/1,25 Cinarizin 75

NO: Poprvé měl potíže asi před 3 týdny

- motala se mu hlava, ztrácel rovnováhu až padal na zem
- vědomí neztratil
- pracuje v Německu, kde byl hospitalizován, po 3 dnech propuštěn se závěrem cervikogenních obtíží, nasazen Cinarizin

3 Svářeč

Průběh:

Během 1 týdne regrese vertiginozity ad integrum, po dalším týdnu uschopněn do práce a do včerejška již bez obtíží.

Včera byl opět v práci, kolem poledne opět potíže:

- nemohl se udržet na nohou, neudržel rovnováhu
- jednou dokonce upadnul
- obtíže jsou intenzivnější než před 3 týdny v Německu
- vertigo je rotačního charakteru, nezávislé na poloze
- v uších nepíská
- fotofobický, světlo akcentuje vertigo

3 Svářeč

Na CT mozku potvrzena akutní iCMP v levé mozečkové hemisféře t.č. ke konzervativní terapii.

Závěr: Recidiva iCMP ve vertebrobasilárním povodí

Progredující / recidivující Vaskulární

CAVE: Akutně vzniklá závrať, která trvá minuty až hodiny je vždy suspektní z vaskulární etiologie.

4

Slečna Matějská

4 Slečna Matějská

25 letá pacientka přichází na OUP pro 3 dny trvající závrať

TK 140/71 mmHg, P 71/min, SpO2 99 %

AO: stp. op. pravého i levého prsu pro benigní útvary 2009 a 2010, neguje interní onemocnění,

FA: nic pravidelně nemedikuje,
kouří 5 cig/den

NO:

Točení hlavy, poprvé v životě, nejhorší je ráno „*to nemůže ani vstát z postele*“. Vertigo s tahem je do všech stran. Nepříjemný pocit v pravém uchu. Presynkopu či synkopu neměla. Od pondělí bolí hlava - oba spánky, čelo a pravá půlka hlavy. Šíje nebolí. Dnes se 1x pozvracela – žaludeční šťávy.

4 Slečna Matějská

Průběh:

Vyšetřena internistou - bez známek interní patologie.

Vyšetřena neurologem – bez patologie včetně normálního CT mozku.

Uzavřeno jako susp. Benigní paroxysmální polohové vertigo - BPPV

odeslána na ORL

4 Slečna Matějská

Nález na ORL:

- vertigo vzniklo náhodně během dne, bez návaznost na polohu hlavy
- trvající několik minut, s tinnitem charakteru hučení vpravo
- cítí tlak za okem vpravo
- audiometricky symetrická normakuze

Závěr: pravděpodobná Ménierova choroba vpravo

Minuty /
recidivující

Menier

BPPV

Vestib.
neuronitis

FAKULTNÍ NEMOCNICE
OLOMOUC

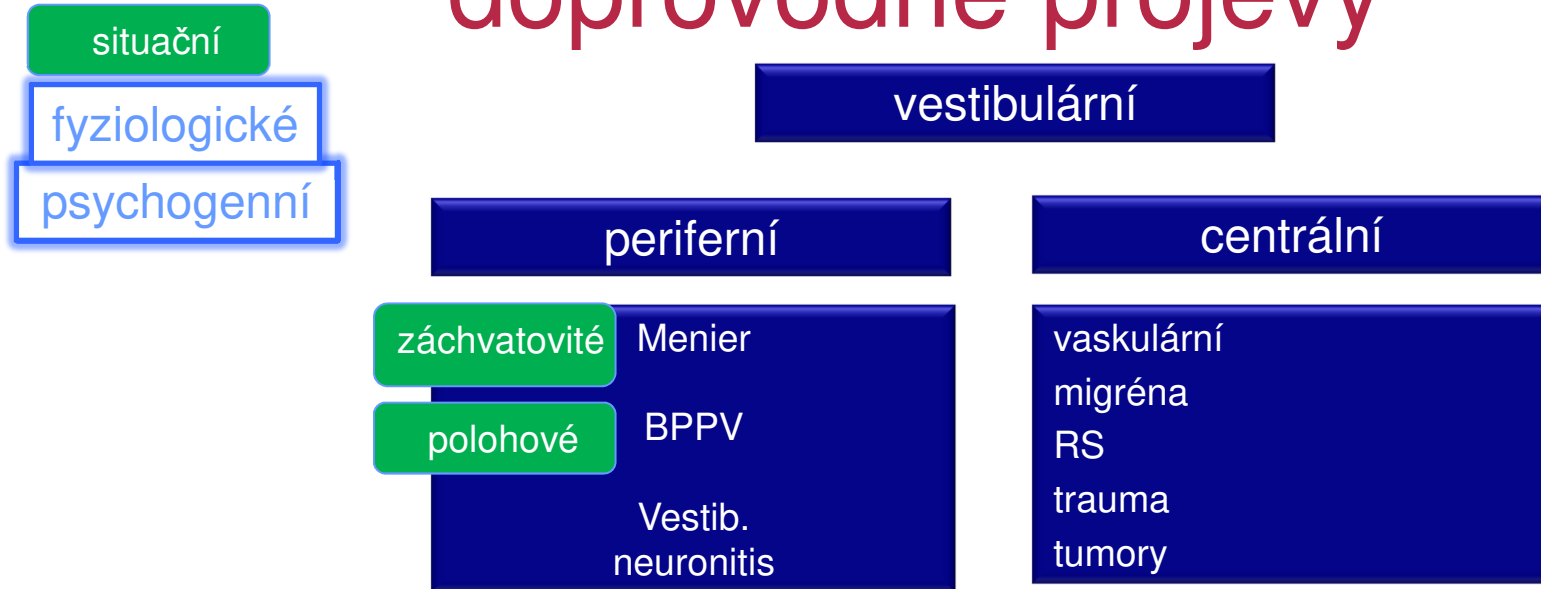

Lékařská
fakulta

profesionalita a lidský přístup

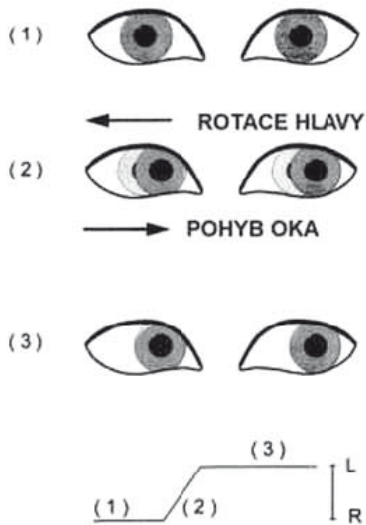
Diagnostika – vyvolávající příčina doprovodné projevy

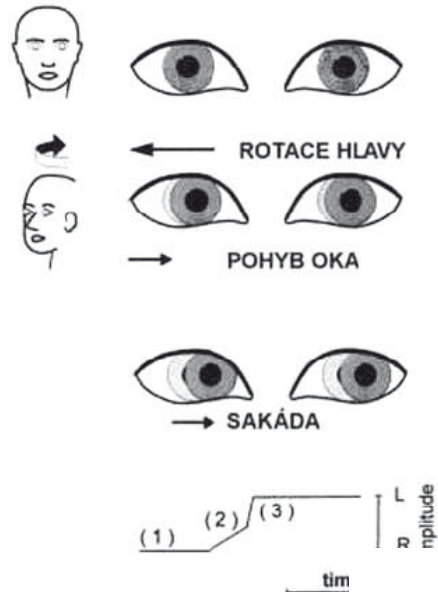
	horizontálně rotační	všechny ostatní
Nystagmus		
Tinitus	+	-
Neurologické příznaky	-	+

Head impulse test a Dix-Hallpikeův manévr.

zdravý jedinec

léze PRAVÉHO labyrintu

Head impulse test

Pozitivní = Periferní vestibulární syndrom
= porucha vestibulo-okulárního reflexu

Dix – Hallpikeův manévr

Pozitivní = BPPV při polohování k postižené straně

5

Paní
Námořníková

5 Paní Námořníková

57letá pacientka odeslána PL k internímu vyšetření na OUP

TK 130/75 mmHg, P 71/min, sat 98%,

OA: hypotyreóza, osteoporóza, refluxní nemoc jícnu, celiakie, HLP, syndrom bílého pláště

FA: Letrox, Calcichew , Osagrang., Vigantol gtt.,

NO:

V poslední době prodělala chřipkové onemocnění

- 3 dny se cítila slabá,
- malátná, závratě, nestabilita při postavení, při změně polohy
- světloplachost nejuje, bolesti hlavy nejuje, bez diplopie,
- musí chodit ze široka, roztřesená, je ji zima, opakovaně zvracela

5 Paní Námořníková

Průběh:

Po interní stránce bez patologie, předána do péče neurologa, kde objektivně bez známek ložiskové léze CNS či centrálního vestibulárního syndromu

odeslána ad ORL

vystavena žádanka na MR mozku, UZ mozkových tepen

ORL vyšetření:

- vertigo charakteru nejistoty v prostoru
- není vyloženě rotačního charakteru trvá prakticky neustále
- velmi silná nauzea, nemůže nic jíst, tekutiny přijímá s obtížemi
- sluch subjektivně v normě, pouze mírné zalehnutí pravého ucha, tinnitus neguje

5 Paní Námořníková

- horizontálně rotatorický nystagmus
- Head impulse test pozitivní doleva,
- Step test pozitivní doprava, při Hautantu titubace, při Rombergu tah na pravou stranu, Weberova zkouška bez lateralizace

Závěr: vestibulární neuronitida vpravo

polohové

Menier

BPPV

Vestib.
neuronitis

Nystagmus horizontálně rotační

6

Soused

6 Soused

Horká červencová neděle, vládnou tropické teploty a ZZS přiváží kolem 16h na OUP 50-ti letého muže

OA: Muž se dosud s ničím neléčil, normostenik, nekuřák, alkohol příležitostně.

NO: Celý den pobýval na slunci na zahrádce. Se sousedem přes plot popil nějakou štamprličku, pak se mu zatočila hlava a vyvrátil se u plotu. Špatně se mu zvedalo, točí se mu hlava a hůř komunikuje.

Manželce se zdálo, že je dušný - volána ZZS. Při příjezdu ZZS TK 100/60, P 110/ min., saturace neměřena.

6 Soused

Průběh:

Vitální funkce se na TRIAGE rutinně ještě neměřily

Na OUP s diagnózou vertiga zadán na neurologickou ambulanci, uložen na expektační lůžka.

S diagnózou vertiga zařazen do neurologické ambulance. Uložen na expektační lůžka.

Při klinickém vyšetření - vitální funkce - TK 70/40, P 140/ min., sat. 85% → ad EMR

EKG - sinusová tachykardie, RBBB + klinika → v.s. plicní embolie

6

Soused

Pacient akutně zaléčen, doplněno angio CT snálezem masivní vysoce rizikové plicní embolie. Ve stabilizovaném stavu předán do péče interní JIP. Zahájena trombolýza, nicméně ve 2h ranní pacient zmírá.

Poučení: VÝZNAM TRIAGE

Statistika

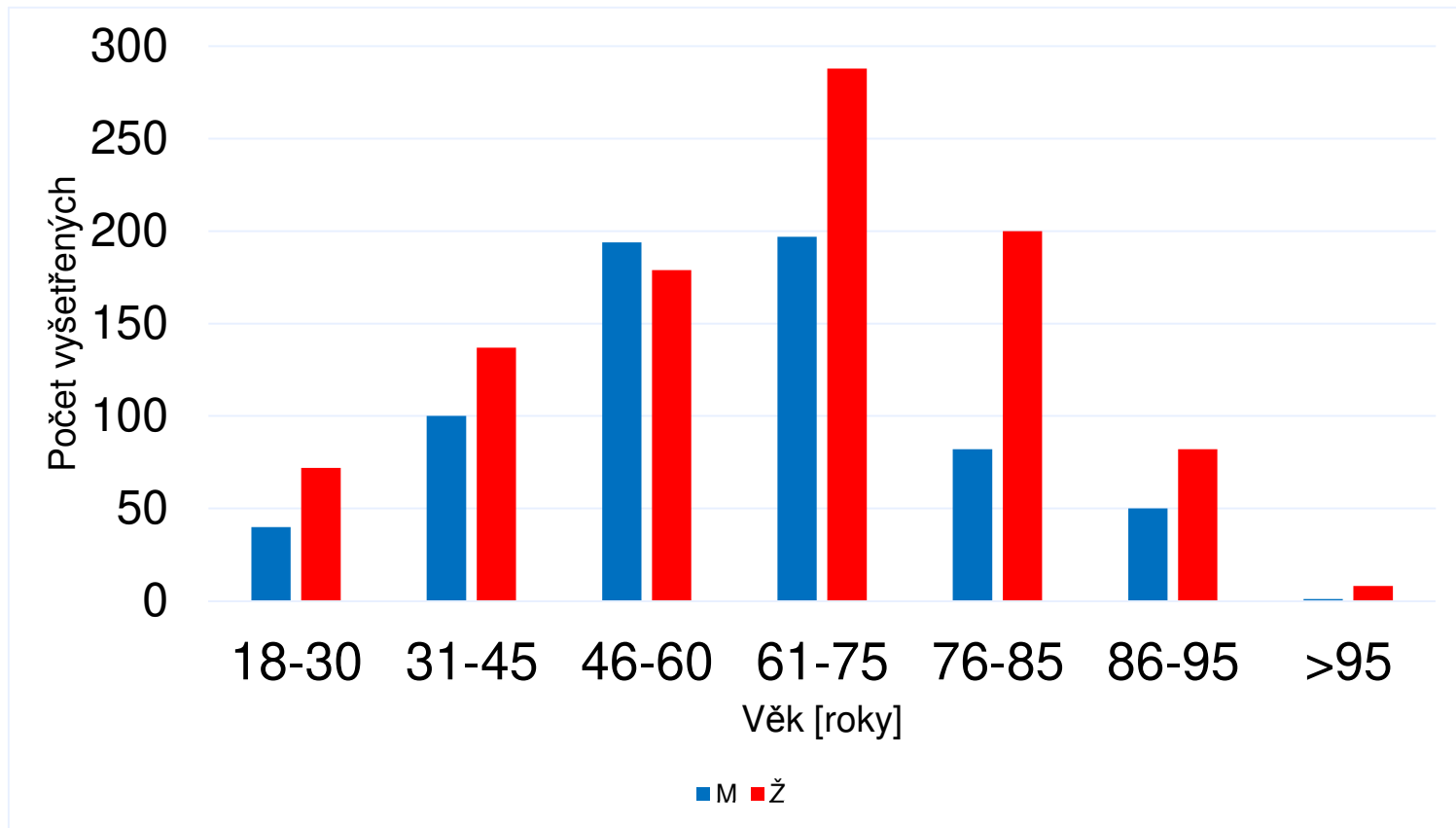
Za rok 2018 bylo na OUP FNOL vyšetřeno
pro diagnózu Vertigo – R 42

2663 pacientů

(1010 mužů a 1653 žen)

Statistika

Věkové rozložení vyšetřených s dg. vertiga

Z toho plyne...

- Závratě byly, jsou a budou
- Příčin je mnoho a diagnostika je složitá
- Základem diagnostiky je důkladná anamnéza
charakter obtíží, časový průběh, vyvolávající příčina
a doprovodné jevy
- Naším úkolem je rozlišit akutní a závažný stav vyžadující
urgentní opatření

Když se nedívá dolů,
jak může vědět že má závrať?

MENTE ET CORDE

Facultas Medicinæ
Universitas Palackiana
Olomucensis

Děkuji za pozornost

